

C5720 Biochemie

19_Metabolismus sacharidů

19a_Polysacharidy

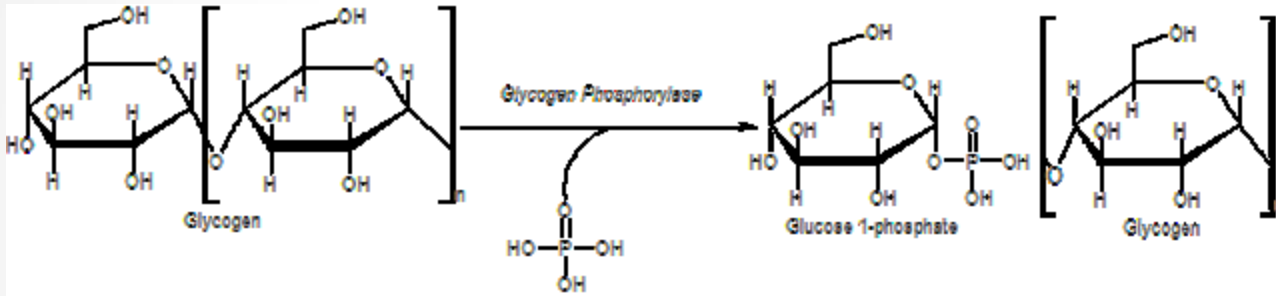
Obsah

- Zásobní polysacharidy, stručný metabolismus
- Katabolismus
  - Štěpení glykosidické vazby
    - škrob a glykogen
    - disacharidy
- Anabolismus
  - Syntéza glykogenu

Katabolismus polysacharidů

- Hydrolýza škrobu
  - Amylasy, glykosidázy (hydrolýza glykosidické vazby)
  - Podle produktu
  - α -amylasy $\Rightarrow$ dextrogenní (oligosacharidy dextriny), ztekucení
  - β -amylasy $\Rightarrow$ sacharogenní – maltosa, zcukřování – dále maltáza – glukosa
  - Glukoamylasy $\Rightarrow$ glukosa
- Fosforolýza glykogenu (vedle hydrolýzy v potravě)
  - Produktem je glukosa-1-fosfát
  - Rekuperace energie
  - Alosterická regulace

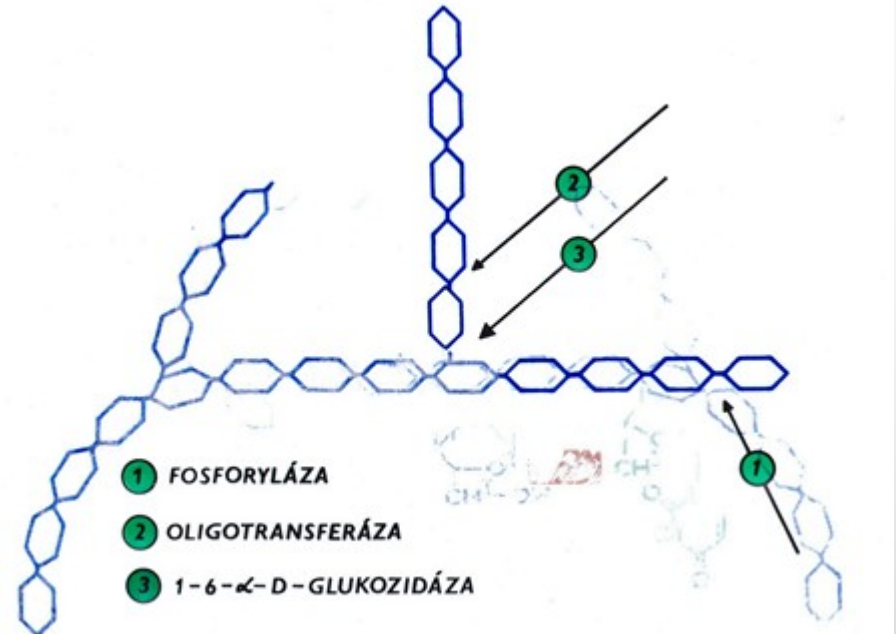
Fosforolýza glykogenu

Neredukující
konec

H_2O
u hydrolýzy

Fosforylaza a
„odvětovací enzymy“

Regulace fosforolýzy

Vazba adrenalinu na receptor

- Konformační změny

Aktivace adenylát cyklasy

- Tvorba cAMP
- Různé typy – regulace

Kaskáda aktivačních kroků

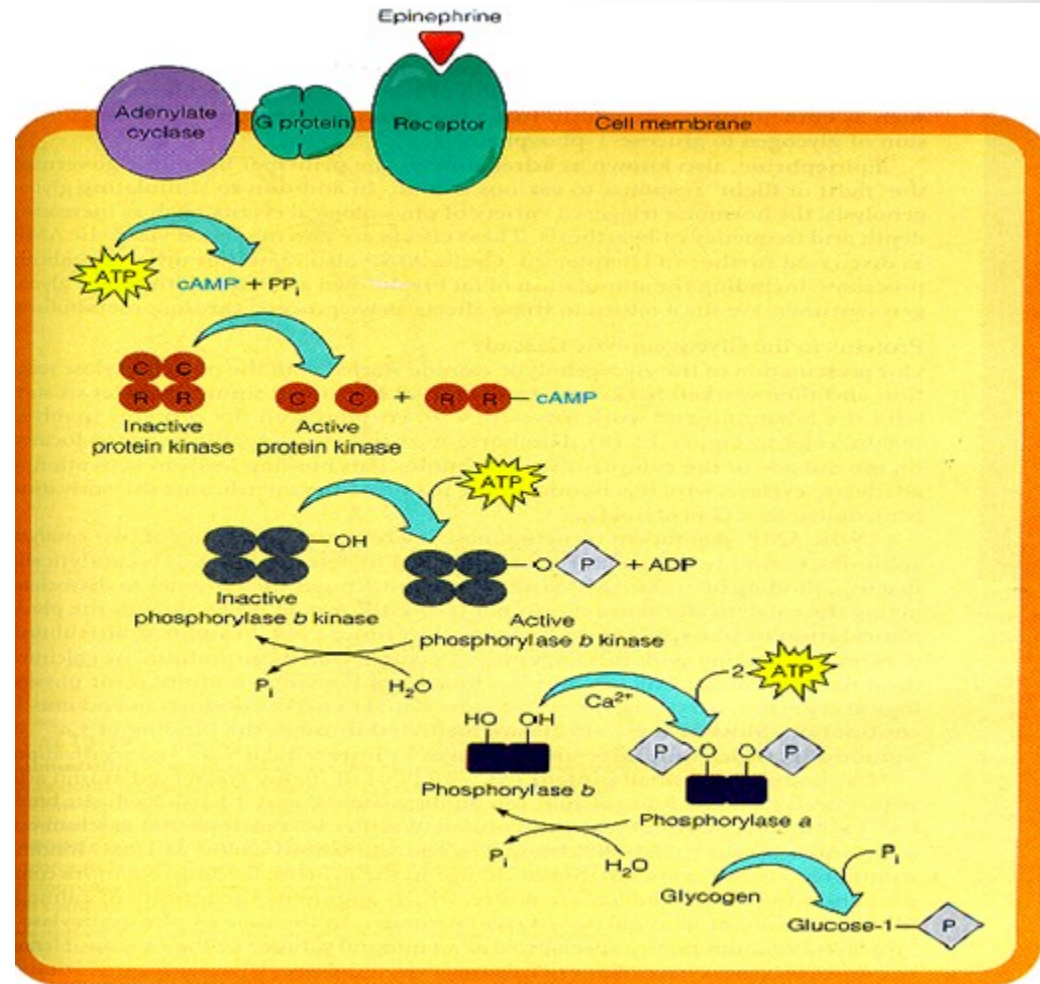
- Multiplikace signálu

Fosforylace fosforylasy b na a – viz PTM

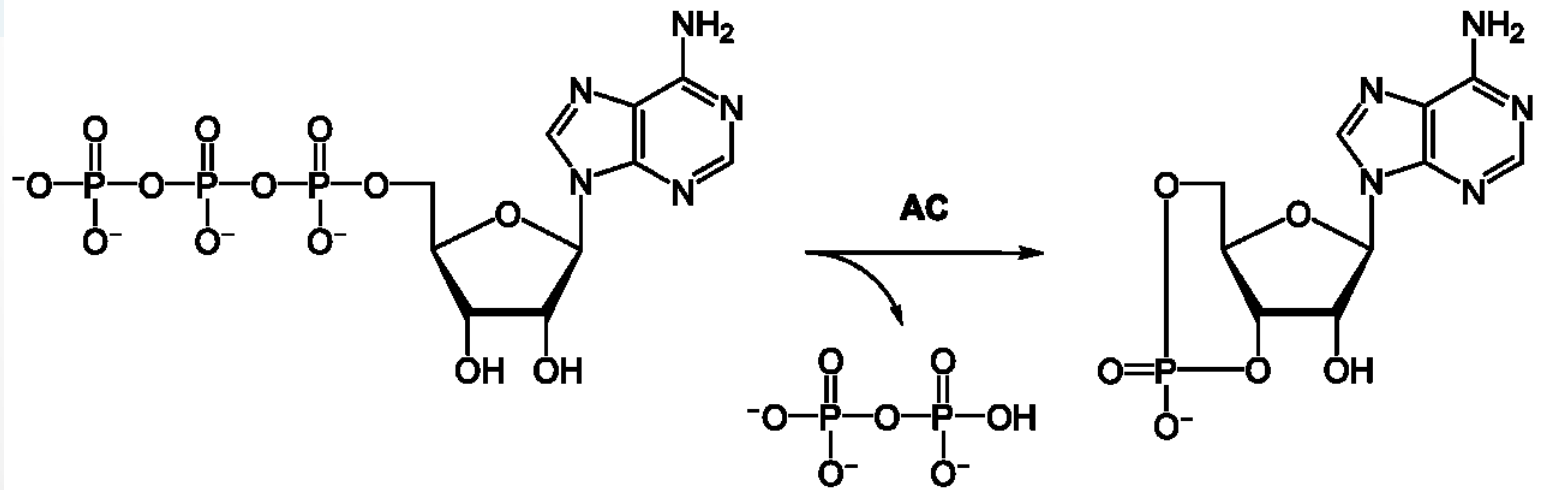
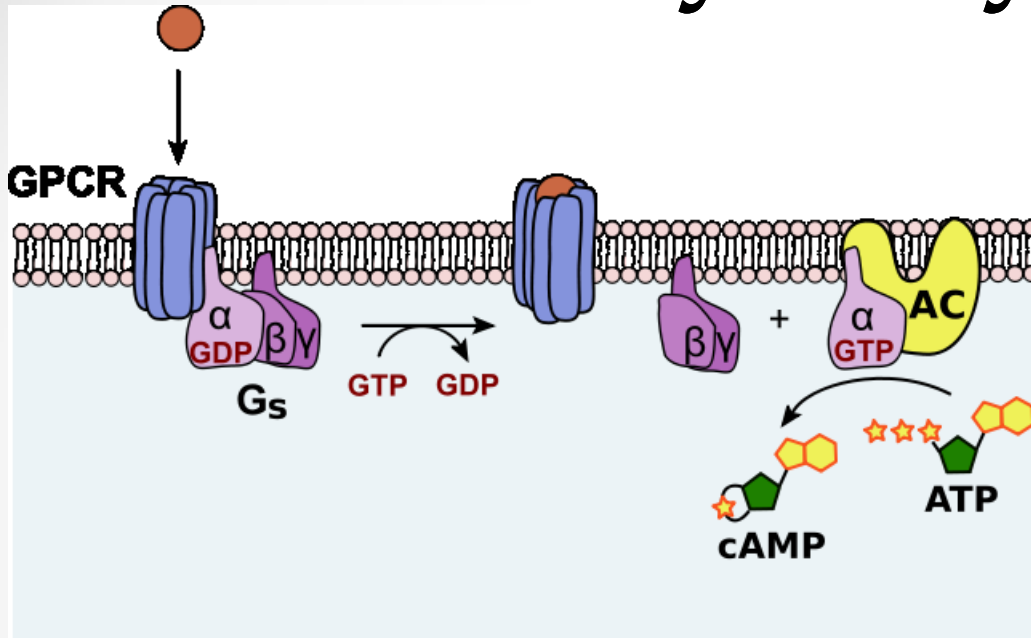
- Dimer – tetramer

Inaktivace defosforylací

- Fosfatasa konstantní
- Kinasa proměnlivá

Adenylátcyklosa

Degradace celulosy

- Hydrolýza
- Pomalý proces – odolná struktura
- Sporadicky se vyskytující celulasy (komplexy)
- Mikroorganismy – houby (dřevokazné) aj.
- Symbionti živočichů (přežvýkavci, plži, termiti apod.)
- Technologický význam *in spe*

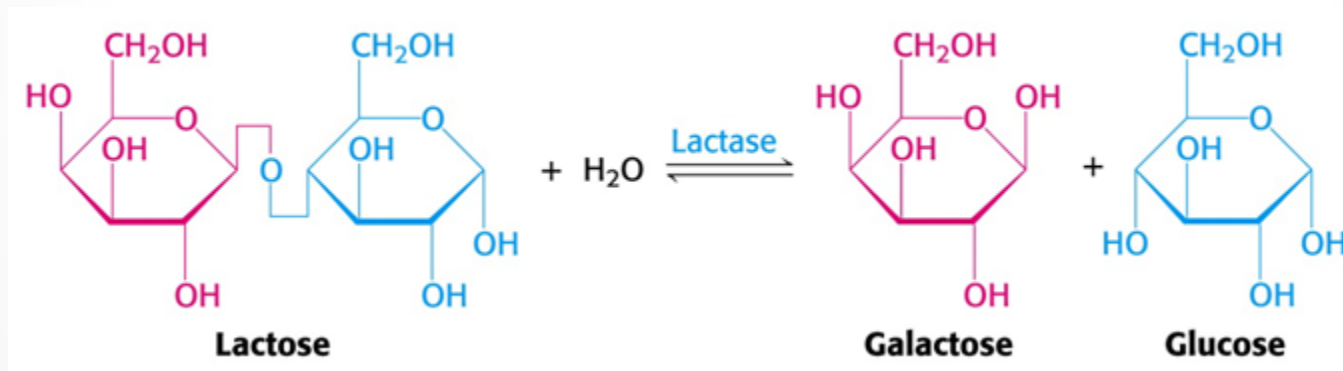
Disacharidy

- Sacharosa

- β -Fruktofuranosidasa (sacharasa) = fruktosa + glukosa

- Laktosa

- Laktasa (β -galaktosidasa)

- Význam pro savce
- Chybějící – mizící aktivita – náhrada

- Hydrolasy

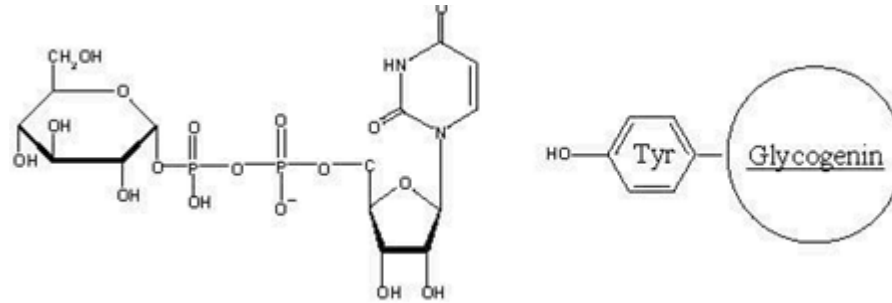

Syntéza polysacharidů

- Požadavky
  - Materiál
  - Energie
  - Přenašeč – UDP
  - Aktivní monomer
- Syntéza disacharidů
  - Přenos aktivního monomeru na druhý
- Syntéza polysacharidů
  - Postupné přidávání monomerů

Syntéza polysacharidů

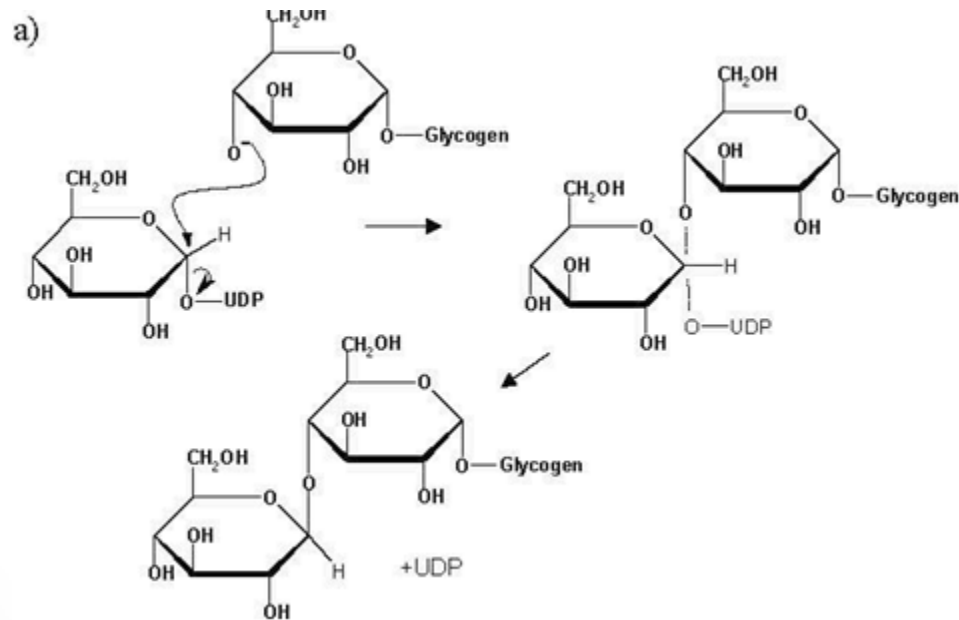
- Glykogen

- Glykogenin + UDP-Glc, transglykosidace (-asa)
- Prodlužování řetězce (obvykle nezačíná od glykogeninu)
- Větvení řetězce
- Ostatní polysacharidy obdobně – podle struktury

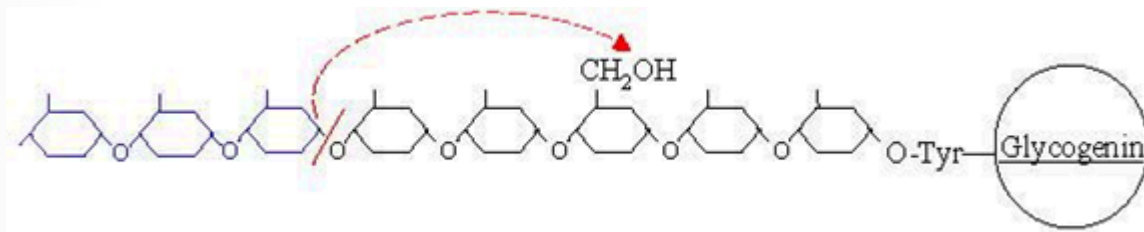
Syntéza glykogenu

- Prodlužování řetězce

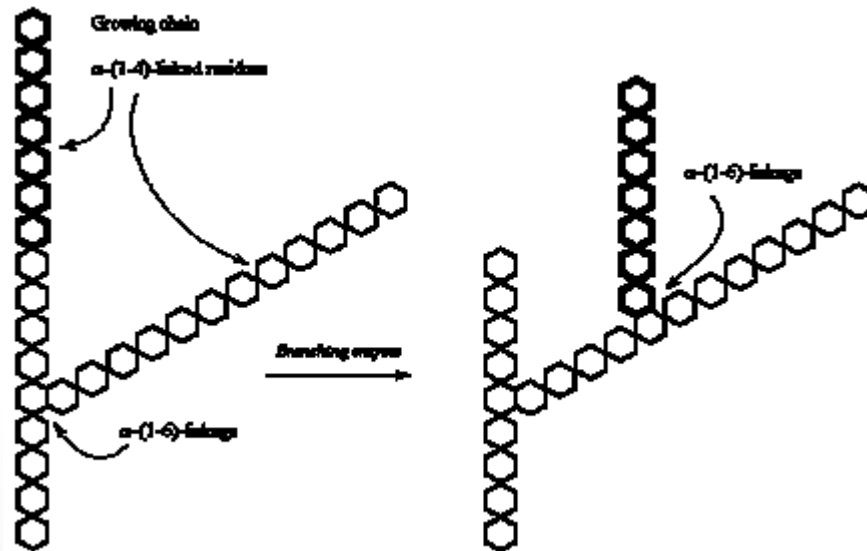

Syntéza glykogenu

- Větvení větvení molekuly pomocí tzv. „větvicího enzymu“ amylo-1,4 → 1,6-transglykosidázy

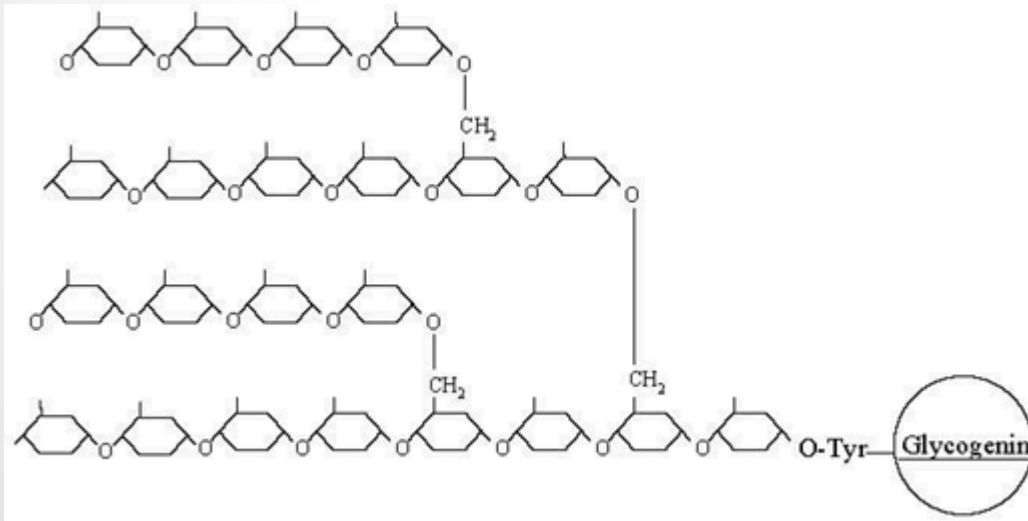

- Opakování

Syntéza glykogenu

- Keříčková struktura

- Více neredukujících konců
  - Efektivnější štěpení

